

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ETNOGRAFIA POLSKA LIV

Zeszyt 1-2

Warszawa
2010

REDAKTOR: JAROSŁAW DERLICKI

Członkowie Rady Redakcyjnej: Anna Woźniak (sekretarz Redakcji),
Dągnośław Demski, Joachim Otto Habeck (Niemcy), Agnieszka Halemba (Niemcy),
Iwona Kabzińska, Roman Ignatiew (Rosja), Wojciech Lipiński, Janusz Mucha,
Wiacesław Stepanow (Mołdawia)

Recenzenci tomu: Mirosława Drozd-Piasecka, Iwona Kabzińska, Anna Kijewska,
Wojciech Lipiński, Wanda Paprocka, Ryszard Tomicki

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105
E-mail: e_polska@iaepan.edu.pl

Koncepcja okładki: Iwona Kabzińska
Zdjęcie na okładce przedstawia Nuera z Sudanu
Fot. Maciej Kurcz, Sudan, 2007

Korekta: Redakcja i Autorzy

Etnografia Polska © Copyright 2010. All Rights Reserved
No part of this journal may be reproduced, in any forms or by any means,
without permission in writing from the publisher.

*Etnografia Polska is regularly indexed in the International Bibliography of the Social Sciences,
International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature, Anthropological Index Online,
Central European Journal of Social Sciences and Humanities and Bibliografia Etnografii Polskiej*

Printed in Poland

PL ISSN 0071-1861

Skład i druk: Zakład Wydawniczy Letter Quality
01-216 Warszawa, ul. Bryłowska 35/38, tel. (22) 631 45 18, 607 217 879
Drukarnia: MATRIX, Piaseczno
Objętość 19 ark. wyd.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Iwona Kabzińska – „Ludzie się zmienili...” Z badań nad doświadczaniem postsocjalistycznej transformacji	5
„People have changed...” Remarks on the experience of postsocialist transformation	22
Aleksandra Rzepkowska – W drodze na zesłanie. Rozważania na temat relacji międzyludzkich w czasie transportu do Związku Radzieckiego	23
On the road to the exile. Some thoughts about interpersonal relations during a transport to the Soviet Union	45
Maciej Kurcz – Dżuba – miasto pogranicza afrykańskiego. Analiza różnych aspektów doświadczenia pograniczności	47
Juba – the city on the African borderland. Analysis of different aspects of borderness experience	64
Michał Rydlewski – W stronę teorii i historii kultury. Spojrzenie na teorię stylów myślowych Ludwika Flecka. Część II	65
In the site of a theory and history of culture. A glance on Ludwik Fleck's theory of thought styles. Part II	87
Dobrochna Olszewska – Mniejszość chińska wśród ludności indonezyjskiej. Studium przypadku z Sumatry Zachodniej	89
Chinese minority among Indonesian population. The case study from West Sumatra ...	111
Aleksandra Zalewska – Tradycyjna kawa po turecku w oczach albańskich emigrantów w Polsce	113
Traditional Turkish coffee in the eyes of Albanian emigrants in Poland	129
Agnieszka Szczepaniak-Kroli – Adaptacja niemieckich transmigrantów w Poznaniu	131
Adaptation of German transmigrants in Poznan	153

STUDIA I MATERIAŁY

Wiaczesław Stepanow – Tradycyjna kultura ludności ukraińskiej w Besarabii w XIX i na początku XX wieku. Rys historiograficzny	155
Traditional culture of Ukrainians in Bessarabia in the XIX and the beginning of the XX century. Historiographic sketch	169
Andrzej Woźniak – Z badań nad kolonizacją rosyjską we wsi mazowieckiej XIX i początku XX wieku	171
From the studies on Russian colonization in Mazovia in the XIX and the beginning of the XX century	191

ARTYKUŁY RECENZYJNE, RECENZJE

Andrzej Furier, <i>Polacy w Gruzji</i> , Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, ss. 451 – Iwona Kabzińska	193
Lila Abu-Lughod, <i>Veiled sentiments. Honor and poetry in a Bedouin society</i> , University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London 1999 (II wydanie), ss. 356 – Anna Malewska-Szałygin	198

<i>Na pograniczu „nowej Europy”. Polsko-ukraińskie sąsiedztwo</i> , pod redakcją Magdaleny Zowczak, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2010, ss. 744 – <i>Wojciech Lipiński</i>	199
Łukasz Smyrski, <i>Ajdyn znaczy księżyc. Narody południowej Syberii</i> , Wydawnictwo DiG, Warszawa 2008, ss. 216 – <i>Wojciech Lipiński</i>	204
Aleksandr Prigarin, <i>Russkie staroobrâdcy na Dunae. Formirovanie étnokonfessional’noj obšnosti v konce XVIII – pervoj polovinie XIX vv.</i> , SMIL – Archeodoksja, Odessa-Izmaïł-Moskwa 2010, ss. 528 – <i>Wojciech Lipiński</i>	208
Jerzy Dębski, Joanna Talewicz-Kwiatkowska, <i>Prześladowania i masowa zagłada Romów podczas drugiej wojny światowej w świetle relacji i wspomnień</i> , Wydawnictwo DiG, Stowarzyszenie Romów w Polsce, Warszawa 2007, ss. 272 – <i>Dorota Łuszczek</i>	213
Informacja dla autorów	217

INFORMACJA DLA AUTORÓW

Objętość artykułu: przyjmujemy teksty o objętości około 20–25 stron maszynopisu, do każdego tekstu prosimy dołączyć jego streszczenie (do 1 000 znaków) w języku angielskim.

Język artykułu: głównie polski, choć okazynie będziemy tłumaczyć artykuły nadsyłane przez autorów zagranicznych.

Forma przekazania artykułu: teksty prosimy przysyłać w formie elektronicznej na e-mail Redakcji: e_polska@iaepan.edu.pl; przesyłany plik powinien być zapisany w formacie .doc lub .rtf (Reach Text Format) – oba typy dostępne w programie MS-Word.

Formatowanie tekstu:

- **rozmiar czcionki:** 12, przypisy dolne 10;
- **marginisy** (lewy, prawy, górny oraz dolny): 2,5 cm;
- **interlinia:** 1,5 wiersza;
- **spacje:** prosimy używać jedynie pojedynczych spacji, prosimy nie umieszczać spacji po nawiasie otwierającym i nawiasie zamykającym: (etnologia), analogicznie w przypadku cudzysłowu: „etnologia”.
- **cytaty:** cytaty prosimy umieszczać w cudzysłowie lub kursywą (dotyczy tytułów prac lub cytatów wypowiedzi informatorów)
- **myślniki:** prosimy używać krótkich myślników do łączenia słów (czarno-biały; 20th-century anthropologist) oraz długich we wtrąceniach (obydwie nazwy – etnologia i antropologia – znajdują zastosowanie);
- **sekcje tekstu:** prosimy wprowadzać śródtytuły, jeśli tekst tego wymaga; prosimy nie wprowadzać interlinii między akapitami oraz między śródtytułami a tekstem;

Pierwsza i ostatnia strona

W górnym lewym rogu należy podać imię i nazwisko oraz instytucję, np.
Anna Malewska-Szałygin
Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Warszawa

Następnie tytuł artykułu.

Na ostatniej stronie za bibliografią należy umieścić streszczenie w języku angielskim z kilkoma słowami kluczowymi oraz dane kontaktowe do autora:

Imię, nazwisko, stopień i tytuł naukowy, nazwę instytucji oraz jej pełny adres, e-mail służbowy.

Drobiazgi

- lata dziewięćdziesiąte zapisujemy 1990. z kropką po cyfrach.
- cyfry i liczby które można zapisać jednym wyrazem zapisujemy słownie (np. pięć, dziesięć, tysiąc, itd.). Liczby wielocyfrowe zapisujemy cyferkami (np. 35, 406, 1200, itd.). Liczby niepełne zapisujemy cyframi, np. półtora miliona należy zapisywać jako 1,5 mln.
- W przypadku cytowania lub powoływania się na jakiegoś autora w tekście, za pierwszym razem należy wymienić go z imienia i nazwiska, przy kolejnych podawać tylko nazwisko.
- Jeśli w tekście pojawiają się tytuły prac innych autorów prosimy o zapisanie ich kursywą, np. *Kłopoty z kulturą* to znana praca Jamesa Clifforda.

Fotografie/ilustracje: zdjęcia do artykułów przyjmujemy w formie elektronicznej w rozdzielczości maksymalnie 300dpi. Zdjęcia powinny być umieszczone w oddzielnych plikach. Konieczne jest dołączenie spisu fotografii/ilustracji oraz podpisów do nich. Fotografie w tekście będą czarno-białe. Liczba umieszczanych zdjęć jest ograniczona możliwościami finansowymi Redakcji oraz ilością tzw. wakatów.

Przypisy:

Objaśnienia do tekstu: przypisy dolne, numerowane cyframi arabskimi, znak przypisu w tekście głównym prosimy umieszczać przed kropką kończącą zdanie;

Przypisy bibliograficzne: prosimy stosować system przypisów w tekście, nie zaś przypisów dolnych; tzw. system oksfordzki.

Cytaty: cytaty w tekście prosimy umieszczać w cudzysłowie i nie stosować w tym przypadku kursywy. Cytat nie powinien kończyć się kropką, nią kończy się dopiero całe zdanie (prosimy nie umieszczać kropki przed znakiem „, a dopiero za nim”).

Tytuły: Tytuły prac polskich i anglojęzycznych zapisujemy następująco: pierwszy wyraz zaczynamy dużą literą, a wszystkie kolejne małymi literami – wyjątek stanowią nazwy. Nazwy czasopism zapisujemy z dużych liter. Przykłady książek: *People and the land; The Moldovans. Romania, Russia, and the politics of culture*; czasopisma: *Etnografia Polska, Nations and Nationalism*.

Przypisy w tekście:

- cytat: (Geertz 2005, s. 31), jeśli nazwisko autora występuje w zdaniu, który przypis ten kończy wtedy: (2005, s. 31);
- odniesienie do książki bądź artykułu: (Geertz 2005), jeśli nazwisko autora występuje w zdaniu, który przypis ten kończy wtedy: (2005); jeśli odnosimy się do kilku autorów, przypis powinien wyglądać następująco (Clifford 2000, s. 135; Geertz 2005, s. 31). Autorzy powinni być wymienieni w porządku alfabetycznym.
- „cytat” za: (Wittgenstein cyt. za: Geertz 2005, s. 34) lub według Wittgensteina „cytat” (za: Geertz 2005, s. 34)

Przypisy w bibliografii:

• Książka:

(Autor) Nazwisko i imię (lub pierwsze słowo tytułu i trzykropek, jeśli nie ma jednoznacznie określonego autora) Data wydania, *Tytuł*, wydawnictwo, miejsce wydania.

Przykład:

Geertz Clifford 2005, *Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej*, WUJ, Kraków.

W przypadku cytowania dwóch tekstów tego samego autora wydanych w tym samym roku:

Geertz Clifford 2005a, *Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej*, WUJ, Kraków.

– 2005b, *Tytuł*, nazwa wydawnictwa, miejsce wydania.

• Artykuł w książce (prosimy nie stosować skrótów nazw czasopism):

(Autor) Nazwisko i imię (lub pierwsze słowo tytułu i trzykropek, jeśli nie ma jednoznacznie określonego autora) Data wydania, *Tytuł*, [w:] *tytuł książki*, red. (jeśli potrzebne) inicjał imienia i nazwisko (autor lub redaktor książki), nazwa wydawnictwa, miejsce wydania, numery stron.

Przykład:

Turner Victor W. 2004, Liminalność i communitas, [w:] *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje*, red. E. Nowicka, M. Kempny, PWN, Warszawa, s. 244–266.

- **Artykuł w czasopiśmie:**

(Autor) Nazwisko i imię Data wydania, tytuł artykułu, *Tytuł czasopisma*, rocznik, numer, tom/zeszyt, strony zajmowane przez artykuł.

Przykład:

Solonari Vladimir 2002, Narrative, identity, state: history teaching in Moldova, *East European Politics and Societies*, Vol. 16, No. 2, s. 414–445.

- **Prace naukowe pozostające w archiwach:**

(Autor) Nazwisko i imię Data, *Tytuł* (rodzaj pracy, miejsce przechowywania).

Przykład:

Kowalski Jan 2008, *Obrzędowość doroczna na Podkarpaciu* (praca magisterska, maszynopis IAE PAN).

- **Prace opublikowane w internecie** (są to z reguły artykuły) zapisuje się tak jak powyżej, zamiast wydawnictwa i miejsca wydania podaje się po prostu adres strony internetowej. W przypadku pliku dostępnego w bazie tekstów naukowych w wersji PDF, nie podajemy adresu strony internetowej (traktujemy jak zwykłą publikację).

Przykład:

Malewska-Szałygin Anna 2002a, Potoczna filozofia władzy, *Opcja na prawo* – archiwum internetowe, Nr 4, <http://www.opcja.pop.pl/Nr4.html>.

- W przypadku danych znalezionych w internecie (np. statystycznych) w bibliografii należy utworzyć sekcję „Źródła internetowe:” i wymienić adresy stron internetowych podając w nawiasach ich pełne nazwy oraz datę obejrzenia lub publikacji.

Przykład:

Źródła internetowe:

www.iaepan.edu.pl (Instytut Archeologii i Etnologii PAN), 04.10.07

www.iwgia.org (International Work Group for Indigenous Affairs), 06.08.08

Transliteracja:

W przypadku cytowania autorów i prac napisanych w innych alfabetych prosimy o ich transliterowanie zgodne z zasadami PWN (więcej na stronie www.pwn.pl).

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów (po konsultacji z Autorem). Artykuły które nie będą spełniać tych wymogów i/lub otrzymają negatywne recenzje, nie zostaną opublikowane.

WARUNKI PRENUMERATY – „RUCH” S.A.

Prenumerata krajowa:

Przez „RUCH” S.A. – wpłaty na prenumeratę przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania. Termin przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową do 5 każdego miesiąca poprzedzającego okres rozpoczęcia prenumeraty.

Prenumerata opłacana w złotych ze zleceniem wysyłki za granicę:

Informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela „RUCH” S.A. Oddział krajowej dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33
telefony 5328-731, 5328-816, 5328-819
infolinia 0-800-1200-29
wpłaty w PLN na konto w banku
PKO S.A. IV O/Warszawa
No. 68 1240 1053 1111 0000 0443 0494
lub w kasie Oddziału.

Dokonując wpłaty na prenumeratę w Banku czy też w urzędzie pocztowym należy podać: nazwę naszej firmy, nazwę banku, numer konta, czytelny pełny adres odbiorcy za granicą, okres prenumeraty, rodzaj wysyłki (p-tą lot. czy zwykłą) oraz zamawiany tytuł. Warunkiem rozpoczęcia wysyłki prenumeraty jest dokonanie wpłaty na nasze konto.

Prenumerata opłacana w dewizach przez odbiorcę z zagranicy:

przelewem na nasze konto w banku
w USD PEKAO S.A. IV O/W-wa 54 1240 1053 1787 0000 0443 0508
w EUR PEKAO S.A. IV O/W-wa 46 1240 1053 1978 0000 0443 0511
po dokonaniu przelewu prosimy o przesłanie kserokopii polecenia przelewu z podaniem adresu i tytułu pod nr faxu +48 22 532-87-32

Opłaty za prenumeratę można dokonać również czekiem wystawionym na firmę „RUCH SA OKDP” i przesłanym razem z zamówieniem, listem poleconym, na nasz adres j.w.

Informujemy, że klienci płacący z zagranicy mogą też dokonać wpłaty na prenumeratę kartami kredytowymi VISA i MASTERCARD w internecie <http://www.ruch.noria.pl>